

Seat No.....

No. Of Printed Pages : 02

[39]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

(New Course) NEP

Bachelor of Arts (Semester-I) November-2024

Subject Code : UA01MISAN01

Subject Title : Budhacharitam of Ashvaghosh Sarg-3

Date : 22-11-2024 Friday

SESSION : I

Time : 10:00 AM to 12:30 PM

Total Marks : 50

- પ્રશ્ન - ૧ નીચે આપેલા બહુવિકલ્પોનો સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. (૧૦)
- (૧) કવિ અશ્વઘોષનું ઉપનામ શું હતું ?
(અ) મિત્રચેટ (બ) બંધુચેટ (ક) માતૃચેટ (ડ) પિતૃચેટ
- (૨) કવિ અશ્વઘોષનો પ્રિય અલંકાર કયો છે ?
(અ) અર્થાન્તરન્યાસ (બ) રૂપક (ક) ઉત્પ્રેક્ષા (ડ) ઉપમા
- (૩) બુદ્ધચરિત મહાકાવ્યમાં કેટલા સર્ગ છે ?
(અ) ૨૮ (બ) ૨૦ (ક) ૧૮ (ડ) ૨૨
- (૪) ત્રીજી વખતે શું બદલીને રાજાએ સિક્કાર્થને બહાર મોકલ્યો ?
(અ) અશ્વોને (બ) સારથિને (ક) રથને (ડ) રથ અને સારથિને
- (૫) પદ્મપદ્મ વન કયા વનના જેવી શોભાવાળું હતું ?
(અ) મધુવન (બ) કુંજવન (ક) નંદનવન (ડ) પ્રમદવન
- (૬) બુદ્ધચરિતનો કાવ્યપ્રકાર કયો છે ?
(અ) મહાકાવ્ય (બ) ખંડકાવ્ય (ક) લઘુકાવ્ય (ડ) સ્તોત્રકાવ્ય
- (૭) સિક્કાર્થ મોટો થઈને ગૃહસંસાર ત્યજીને મહાન સાધુ થશે. એનું ભવિષ્ય કયા મહર્ષિએ ભાખ્યું હતું ?
(અ) દેવલ (બ) ગાર્ગ્ય (ક) વશિષ્ઠ (ડ) અસિત
- (૮) સિક્કાર્થનો દેખાવ કોના જેવો હતો ?
(અ) ઈન્દ્રદેવ (બ) વરુણદેવ (ક) ચન્દ્રદેવ (ડ) કામદેવ
- (૯) દેવો કોની બુદ્ધિને પોતાનાં વશમાં કરે છે ?
(અ) સારથિ (બ) નગરજનો (ક) કુમાર (ડ) રાજા
- (૧૦) જ્ઞાનોદય પછી ગૌતમને શું નામ આપવામાં આવ્યું ?
(અ) અચલ (બ) જ્ઞાની (ક) વિમલ (ડ) બુદ્ધ

પ્રશ્ન - ૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.

(૦૬)

(૧) સ્થૂલોદરઃ સ્વાસચલચ્છરીરઃ સ્વસ્તાંસબાહુઃ કુશપાણ્ડુગાત્રઃ ।
અમ્બેત્તિ વાચં કરુણં બ્રુવાણઃ પરં સમાશ્રિત્યઃ નરઃ કઃ ઇષઃ ॥

(૨) નિવર્ત્યતાં સૂતઃ બહિઃ પ્રયાણાન્તરેન્દ્રસઘૈવ રથઃ પ્રયાતુ ।
શ્રુત્વા ચ મે રોગમયં રતિભ્યઃ પ્રયાહત સંકુચતીવ ચેતઃ ॥

(૩) રૂપસ્ય હત્રી વ્યસનં બલસ્ય શોકસ્ય યોનિર્નિધનં રતીનામ્ ।
નાશઃ સ્મૃતિનાં રિપુરિન્દ્રિયાણામેષા જરા નામ યયૈષ મનઃ ॥

(૪) તતઃ પ્રણેતા વદતિ સ્મ તસ્મૈ સર્વપ્રજાનામિદમન્દકર્મ ।
હીનસ્ય મધ્યસ્ય મહાત્મનો વા સર્વસ્ય લોકે નિયતો વિનાશઃ ॥

પ્રશ્ન - ૨ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વાક્ય સસંદર્ભ સમજાવો.

(૦૪)

(૧) બહિઃ પ્રયાણાય ચકાર બુદ્ધિરમન્તગૃહિ નાગ ઇવાવરુદ્ધઃ ।

(૨) વિસ્તીર્ણમન્નાનમહો નરાણાં હસન્તિયે રોગમયૈરમુક્તાઃ ।

પ્રશ્ન - ૩ મહાકાવ્યના લક્ષણો જણાવી 'બુદ્ધચરિતમ્' નું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.
અથવા

(૧૦)

અશ્વઘોષની કાવ્યશૈલીની વિશેષતાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન - ૪ 'બુદ્ધચરિતમ્' નું મૂળ કથાનક દર્શાવી અશ્વઘોષે તેમાં કરેલા પરિવર્તનો જણાવો.
અથવા

(૧૦)

'બુદ્ધચરિતમ્' ના ત્રીજા સર્ગનો કથાસાર આપી તેનું રસદર્શન કરો.

પ્રશ્ન - ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(૧૦)

(૧) કુમાર સિક્કાર્થનું પાત્ર

(૨) નગરચર્યા કરતા સિક્કાર્થે જોયેલાં ત્રણ દશ્યો.

(૩) અશ્વઘોષનું જીવન

(૪) મૃત વ્યક્તિનું દર્શન અને સિક્કાર્થના મન પર થયેલી અસરો.

.....X—X.....